

Svar på motion gällande låt den nya skolan i Älmsta bli en mötesplats för hela Vaddöbygden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses vara besvarad

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Margareta Lundgren och Lenneke Sundblom (S) har inkommit till kommunfullmäktige i november 2020 med en motion där de yrkar att samhällsviktig service ska inkluderas i projekteringen och byggandet av den nya skolan i Älmsta. Kommunstyrelsen har remitterat motionen för besvarande till barn- och skolnämnden. De behandlade motionen i maj 2021 och fann att förslaget med att förena samhällsservice med en skolbyggnad kan medföra en del risker och föreslog därför att motionen ska avslås. Kommunstyrelsen föreslår att motionen ska anses vara besvarad.

Ärendet

Beskrivning

Margareta Lundgren och Lenneke Sundblom (S) har lämnat in en motion till kommunfullmäktiges sammanträde, §196, den 16 november 2020 med en motion där de yrkar att samhällsviktig service ska inkluderas i projekteringen och byggandet av den nya skolan i Älmsta. Kommunfullmäktige remitterade motionen till kommunstyrelsen för besvarande. Kommunstyrelsen har därefter remitterat motionen till barn- och skolnämnden. De behandlade motionen vid sitt sammanträde, §48, den 10 maj 2021.

Barn- och skolnämnden beslutade den 6 september 2019, §67, att föreslå kommunstyrelsen att projektera en sammanhållen f-9skola i Älmsta belägen vid Elmstaskolan.

Barn- och utbildningskontoret har framfört i sitt yttrande att den enda vedertagna definitionen av "samhällsviktig service" är den som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) använder, vilket innefattar livsmedelsbutik, apotek, post- och paketombud och bensinstation. Enligt MSB ska två kriterier uppfyllas för att en verksamhet ska klassas som samhällsviktig, dessa är följande:

- Ett bortfall av eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelser i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.

- Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.¹

Vid ett bifall av motionen kan en tillämpning på grund av detta bli problematisk. Vidare menar barn- och utbildningskontoret att det i motionen inte finns någon närmare beskrivning av hur själva integrationen med mötesplats och skola skulle ske. Vart skolans placering kontra det offentliga skulle vara.

I sitt yttrande framför barn- och utbildningskontoret vidare att när det gäller skolans roll som allmän plats så har Justitieombudsmannen i sin dom JO 7209-2015 fastslagit att skolan inte ska ses som en allmän plats samt att det är upp till skolans rektor att besluta vem som äger tillträde samt har rätt att vistas på skolan. När det avser ordnings-, säkerhets eller verksamhetsskäl så hamnar ansvaret för dessa frågor på skolans inre organisation, det är således rektors uppgifter att bedöma risken för allmänhetens närvaro på en skolenhet, menar barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen framför vidare att då utomstående tillträde är en ordningsfråga som faller inom Skollagen 2010:800, kap 5, §5, så är det rektors mandat och att det måste ses som självklart att det är upp till skolan att avgöra vilka som ska vistas på dess område.²

Barn- och utbildningskontoret framför vidare att det inte känns rimligt att öka belastningen på en rektor genom att risken för obehörigas tillträde kan komma att öka om skolan inrymmer samhällsservice. De menar att en ökning av genomströmning av människor kring skolans område kan, enligt barn- och utbildningskontoret, öka risken att icke behöriga rör sig i skolans område, vilket de anser som olämpligt ur ett trygghetsperspektiv.

Barn- och utbildningskontorets slutsats är att de finner att förslaget med att förena samhällsservice med en skolbyggnad kan medföra en del risker och föreslår därför att motionen ska avslås.

Samberedning

I beredningen av ärendet har Erik Lundin, enhetschef för kansli & juridik samt verksamhetschef för grundskolan Johan Kant varit delaktiga.

Lagkrav

Justitieombudsmannen i sin dom JO 7209-2015 att skolan inte ska ses som en allmän plats samt att det är upp till skolans rektor att besluta vem som äger tillträde samt har rätt att vistas på skolan. Utomståendes tillträde är även en ordningsfråga som faller inom Skollagen 2010:800, kap 5, §5, enligt vilken det är rektors mandat att avgöra vilka som ska vistas på dess område.

Koppling till gällande styrdokument

Enligt kommunens strategiska lokalförsörjningsplan ska kommunens lokalbestånd först och främst syfta till att möjliggöra samhällsservice i egen regi. Extern uthyrning ska endast ske när det finns ett långsiktigt behov av kommunalt ägarskap.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Om kommunen ska agera fastighetsvärd för samhällsservice som inte bedrivs i egen regi, såsom en livsmedelsbutik, apotek, post- och paketombud eller bensinstation, finns det en risk för att lokalerna står outhyrda och därmed innebär en ekonomisk belastning för kommunen.

Barn- och utbildningskontorets bedömning är att genomförande av förslaget i motionen kan innebära vissa trygg- och säkerhetsrisker som kommer av den ökande genomströmningen av människor i anslutning till skolans område och därmed risk för ökat tillträde för obehöriga till skolans område.

¹ *Introduktion till samhällsviktig verksamhet, myndigheten för samhällsskydd och beredskap*. Publ.nr: MSB1515 – mars 2020

² Justitieombudsmannen, dnr 7209-2015 , 2017-06-29, www.jo.se

Förvaltningens analys och slutsatser

Barn- och utbildningskontoret har framfört att skolan inte ska anses vara en allmän plats samt att det är upp till skolan att avgöra vilka som ska vistats på dess område. Vidare har förvaltningen framfört att det inte känns rimligt att öka belastningen på en rektor genom att risken för obehörigas tillträde kan komma att öka om skolan inrymmer samhällsservice. En ökning av genomströmning av människor kan, enligt barn- och utbildningskontoret, även anses olämpligt ur ett trygghetsperspektiv.

Samtidigt som placering av samhällsservice på skolans område kan medföra vissa positiva effekter för orten, måste detta dock vägas mot den ökade belastning på skolans personal och rektor samt ökade säkerhetsrisk det skulle medföra med en ökad genomströmning av människor med tillgång till skolans område.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att det kan vara möjligt att utforma lokaler så att skolverksamhet och övrig verksamhet hålls åtskilda, men att motionen är svår att bifalla så som den är formulerad eftersom definitionen av samhällsviktig service egentligen inte innefattar det motionärerna avser. I mål och budget för 2022 finns ett uppdrag att genomföra en förstudie för en sammanhållen F-9 skola i Älmsta. Vid behov av exempelvis nya bibliotekslokaler i Älmsta skulle detta med fördel kunna inkluderas i uppdraget att ta fram denna förstudie istället. Kommunstyrelsen anser därför att motionen bör anses vara besvarad.

Tidplaner

Ej tillämpligt.

Staffan Tjörnhammar
Kommunalråd
Moderaterna

John Granqvist
Politisk sekreterare för Moderaterna
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

- Barn- och skolnämndens beslut, §48, den 10 maj 2021.
- Yttrande över motion från Socialdemokraterna – Låt den nya skolan i Älmsta bli en mötesplats för hela Vaddöbygden
- Motion från Margareta Lundgren och Lenneke Sundblom (S) Låt den nya skolan i Älmsta bli en samlingspunkt för hela Vaddöbygden
-

Beslut skickas till

Motionärerna
Barn- och skolnämnden